

prima instanță: Judecătoria Hîncești
Judecător: V. Suruceanu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: D. Manole, A. Bostan, I. Cotruță
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție
Judecători: T. Vieru, N. Craiu, O. Sternioală

ÎNCHEIERE

9 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire declarată de Cioinac Ion,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cioinac Ion
împotriva Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir și Primăria satului Mingir,
raionul Hîncești, privind recalcularea și achitarea plăților salariale, sporurilor pentru
condițiile de lucru vătămătoare și pentru vechimea în muncă, indemnizației pentru
concediu, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2016 și încheierii
Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017,

c o n s t a ț ă :

La 12 ianuarie 2016, dl Cioinac Ion, prin intermediul avocatului Victor Furnică, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir, privind recalcularea și achitarea plăților salariale, sporurilor pentru condițiile de lucru vătămătoare și pentru vechimea în muncă, indemnizația pentru concediu, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că a fost angajat în calitate de al doilea electrician la Grădinița de Copii „Garofița” din satul Mingir, r-nul Hîncești, în baza contractului individual de muncă nr.11 din 1 iunie 2010. Astfel, s-a înțeles cu pârâtul la un regim de muncă de 5 zile, de la ora 8:00 până la ora 17:00, iar, la capitolul referitor la condițiile de retribuire a muncii, a fost indicat că plățile se vor efectua conform categoriei de salarizare și va primi ajutor material pentru condițiile nocive de muncă.

Mai mult, conform ordinului nr.5 din 25 august 2012, emis de directorul Grădiniței de Copii „Garofița”, Bordianu Sofia, a fost aprobată fișa postului, prin care i s-a atribuit statut profesional de muncitor al clădirii, care îndeplinește funcția de electrician, lemnar, deservește rețelele de alimentare cu apă și canalizare a instituției

și lucrări de reparație a radiatorilor din sistema termică a instituției preșcolare. Totodată, a fost arătat de reclamant că exercita și funcția de operator la sistemul de încălzire a clădirii. Așadar, deși exercita 5 funcții în cadrul grădiniței, dintre care și funcții cu condiții grele și vătămătoare, nu beneficia de un salariu pentru cumularea de profesii, de sporuri sau de compensații prevăzute de lege.

Referitor la cele relatate, dl Cioinac Ion a susținut că statutul său de muncitor al clădirii nu corespunde prevederilor din Nomenclatorul ocupațiilor din economia națională și Anexei nr. 2 al Convenției Colective nr. 2 din 12 ianuarie 2011, la nivel de ramură pe anul 2011-2015, unde ocupațiile muncitor la rețelele alimentare cu apă și canalizare (cod 5320), lăcătuș-instalator tehnică sanitară (cod 7121), lăcătuș de deservire a rețelelor termice (cod 7233), operator în sala de cazane (cod 8163), sunt distincte și pot fi cumulate într-o ocupație. În acest sens, salariul său calculat de către pârât era numai pentru o funcție (muncitor al clădirii), dar nu pentru cumulul de profesii, pentru care angajatorul, conform răspunsului Inspecției Teritoriale de Muncă Cimișlia nr.289 din 21 octombrie 2014, urma să achite un spor în mărime de cel puțin 50 % din salariul tarifar al profesiei cumulate.

În aceeași ordine de idei, a fost arătat că sporul de compensare minim pentru munca prestată în condiții nefavorabile, aprobat prin Anexa nr. 2 al Hotărârii Guvernului nr.152 din 19 februarie 2004, constituie 100 lei lunar, iar, în raport cu funcțiile exercitate pentru pârât, urma să-i fie calculat reclamantului un spor la salariu de funcție pentru condițiile grele de muncă sau vătămătoare de cel puțin 600 lei lunar.

La fel, reclamantul a opinat că, în conformitate cu contractul individual de muncă nr. 11 din 1 iunie 2010 și fișa posturilor din 25 august 2012, pârâtul i-a stabilit un concediu de odihnă anual de 28 de zile, fapt ce contravine art.121 alin.(1) din Codul muncii. De fapt, conform capitolului II din Anexa nr.4 la Convenția Colectivă nr.2 din 12 ianuarie 2011, la nivel de ramură pentru anul 2011-2015, salariatul beneficiază de un concediu suplimentar anual de 7 zile. Astfel, acesta a precizat, în perioada de valabilitate a convenției colective, nu a utilizat cel puțin 35 de zile de concediu.

În concluzie, dl Cioinac Ion a subliniat că pârâtul nu i-a calculat și nu i-a achitat sporul pentru vechimea în muncă în cuantum de 10 % din salariul funcției din 1 iunie 2012, ceea ce nu corespunde dispozițiilor articolului 29 alin. (3) din Legea nr. 154 din 28 martie 2003.

Dl Cioinac Ion a solicitat, prin intermediul avocatului Victor Furnică, obligarea Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir, raionul Hîncești să-i recalculeze și să-i achite toate plățile salariale pe perioada 1 iunie 2010 – 16 decembrie 2014, cât și sporurile pentru vechimea în muncă pentru condițiile de muncă grele sau vătămătoare, indemnizația pentru concediu, indemnizația pentru concediu nefolosit, penalitatea pentru neachitarea la timp a plăților salariale, prejudiciul moral în mărime de 3 salarii medii, precum și compensarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu examinarea litigiului dat (vol. I; f. d. 4, verso).

În urma depunerii cererilor de mărire a cuantumului pretențiilor, reclamantul și-a menținut capetele de cerere inițiale din cererea de chemare în judecată (vol. I; f. d. 21 – 22; 105).

Astfel, potrivit ultimei cereri de concretizare, dl Cioinac Ion, prin intermediul avocatului Victor Furnică, a cerut încasarea de la Grădinița de Copii „Garofița” din satul Mingir, raionul Hîncești, prin intermediul bugetului satului Mingir, raionul Hîncești, din transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat pentru instituția preșcolară, în beneficiul său a sumei de 135 181, 84 lei pentru perioada iunie 2010 - noiembrie 2015, compus din: sporul pentru condiții de lucru grele sau vătămătoare – 16 160 lei; sporul pentru vechimea în muncă – 5 845,20 lei; indemnizația pentru cumularea profesiilor – 35 920 lei; indemnizația pentru concediu nefolosit – 21 509,40 lei; salariul - 49 307,76 lei, dintre care urmează a fi reținute toate plățile obligatorii; sporul pentru complexitatea lucrărilor - 11 686,77 lei și penalitate pentru neachitarea la timp a salariului în cuantum de 22 229,11 lei (vol. I; f. d. 67).

În același timp, reclamantul a solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 11 015, 55 lei, ceea ce constituie limita a 3 salarii medii (vol. I; f. d. 67).

La 17 februarie 2016, Judecătoria Hîncești a introdus în calitate de copârât Primăria satului Mingir, raionul Hîncești, în rezultatul admiterii demersului avocatului Victor Furnică în interesele lui Cioinac Ion (vol. I; f. d. 101).

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 28 aprilie 2016, a fost respinsă acțiunea, în partea referitoare la recalcularea și achitarea plăților salariale, sporului pentru condițiile de lucru vătămătoare și pentru vechimea în muncă, indemnizațiilor pentru concediu și pentru concediu nefolosit, încasarea penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral pentru perioada 1 iunie 2010 – 12 ianuarie 2013 ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La fel, au fost respinse și capetele de cerere, privind recalcularea și achitarea plăților salariale, sporului pentru condițiile de lucru vătămătoare și pentru vechimea în muncă, indemnizațiile pentru concediu și pentru concediu nefolosit, încasarea penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral pentru perioada 12 ianuarie 2013 – 2 februarie 2016 și compensarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiate (vol. II; f. d. 143; 147 – 156).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Cioinac Ion, prin intermediul avocatului Victor Furnică, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Hîncești din 28 aprilie 2016 (vol. II; f. d. 186 – 197).

La adoptarea soluției, instanța de apel a stabilit că Cioinac Ion nu a sesizat instanța de judecată în termenul prevăzut de art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, ceea ce denotă că acțiunea privind încasarea plăților salariale pentru perioada de timp din 1 iunie 2010 până la 12 ianuarie 2013 este depusă cu omiterea termenului de prescripție. În același timp, a fost constatat că reclamantul/apelantul nu a solicitat repunerea în termen și nici nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului în intervalul de timp prevăzut de lege (vol. II, f. d. 193 – 194).

Cât privește pretențiile referitoare la încasarea plăților pentru perioada din 12 ianuarie 2013 – 2 februarie 2016, Colegiul judiciar a considerat că sunt nefondate și a reconfirmat soluția instanței de fond. Astfel, instanțele au reținut că materialele cauzei confirmă că apelantului i-au fost achitate plățile pentru munca nocivă (vol. II; f. d. 99 – 105). La fel, s-a constatat că Cioinac Ion muncea doar atunci când era

chemat de angajator, iar, din aceste motive, în tabelul de pontaj a fost indicat 3,5 ore. Prin urmare, conform timpului efectiv de muncă i-a fost achitat salariu, fiind respectat art. 95 alin. (1) din Codul muncii (vol. II, f. d. 194).

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a decis că cerința formulată de Cioinac Ion, privind achitarea sporului pentru vechimea în muncă, urmează a fi respinsă în baza pct.6 din Hotărârea Guvernului nr. 381 din 13 aprilie 2006, cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare. Mai mult, conform Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 și Hotărârii Guvernului nr. 14 din 4 ianuarie 2006 privind majorarea salariilor angajaților din sectorul bugetar, a fost adăugat un spor la salariu pentru vechime în muncă - începând cu 1 iulie 2007, cu excepția muncitorilor.

Totodată, instanța a statuat că, prin cererea sa, dl Cioinac Ion nu a probat faptul că lucrările de operator și de electricitate le-a efectuat în afara programului de muncă, pentru a-i fi achitată un spor la salariu pentru muncă suplimentară (vol. II, f. d. 195).

Conform art. 112 alin. (1) și 115 alin. (6) Codul muncii, a fost stabilit că apelantului i-a fost acordat concediu anual de odihnă în baza cererii scrise a acestuia, pentru care a primit, în baza ordinului nr.124 din 1 decembrie 2013, indemnizația de concediu în mărime de 2381,96 lei, (vol. I; f. d. 158), iar, în baza ordinului nr. 05 din 5 ianuarie 2015, i-a fost achitat indemnizația de concediu în mărime de 2381,96 lei, (vol. I; f. d. 158), inclusiv și pentru munca nocivă.

În același context, Colegiul judiciar a precizat că pretenția privind repararea prejudiciului moral nu întrunește condițiile art. 329 alin. (1) din Codul muncii, iar pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată nu corespunde criteriilor prevăzute la art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 21 decembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei integrale pentru cunoștință în adresa participanților la proces (vol. II; f. d. 198).

La 12 ianuarie 2017, prin intermediul avocatului Victor Furnică, dl Cioinac Ion a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2016, solicitând declararea admisibilă a cererii și examinarea acesteia în ședință publică cu participarea părților. În același timp, a cerut casarea deciziei instanței de apel din 6 decembrie 2016 și hotărârii primei instanței din 28 aprilie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017, a fost considerat inadmisibil recursul, formulat de Cioinac Ion (vol. III, f. d. 32 – 38).

La 30 iunie 2017, dl Cionac Ion a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2016 și încheierii Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017, solicitând casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii sale, revizuentul a invocat că intimații Grădinița de copii „Garofița” din satul Mingir și Primăria satului Mingir, raionul Hîncești au prezentat probe false cu privire la angajarea acestuia în calitate de muncitor al clădirii (electrician), iar, prin ordinul nr. 102 din 1 noiembrie 2011, i-a fost atribuită funcția de operator de canzagerie. De altfel, dl Cioinac Ion a precizat că nu i-a fost comunicat ordinul menționat, însă acesta a apărut la materialele cauzei.

Revizuentul a relatat că, la 30 mai 2017 și 2 iunie 2017, în baza informației de la Inspectoratul Muncii, a depus cerere la Primăria com. Mingir cu solicitarea de-ai fi eliberate documentele (contractele de achiziție) în baza cărora a activat în calitate de operator. Astfel, prin scrisoarea Primăriei com. Mingir nr. 02/1 – 26 – 28 din 5 iunie 2017, i-a fost comunicat că contractele pe anii 2011, 2013 – 2016 nu se găsesc în arhivă și nu pot fi prezentate.

Totodată, dl Cioinac Ion a susținut că nu i-a fost adus la cunoștință și nici nu a semnat contractul de achiziționare nr. 2 din 1 decembrie 2011. Mai mult, angajatorul nu i-a achitat acestuia suma de 7 040 lei stipulată în respectivul act juridic.

În consecință, revizuentul a considerat că, în atare mod, Primăria com. Mingir ascunde fapte ilicite, iar, pentru anii 2011, 2013 – 2016, a fost lipsit de salariu pentru funcția de operator.

În drept, cererea de revizuire este întemeiată pe art. 449 lit. b), 450 lit. c), 451, 453 alin. (1) lit. b) și (6) din Codul de procedură civilă.

La 24 iulie 2017, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de revizuire „Grădiniței de copii Garofița” din satul Mingir și Primăria satului Mingir, informându-i despre posibilitatea depunerii referinței. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată până la examinarea cauzei, admisibilitatea cererii se decide în lipsa acesteia (vol. III, f. d. 53).

Până la data examinării cauzei, intimații nu au depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la revizuirea declarată.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul încheierii contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport de criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 446 din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Sub aspect logico – juridic, structura articolului 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă se fundamentează pe rațiunea că cererea de revizuire se depune în scris, iar revizuentul Cioinac Ion este obligat să indice temeiurile specificate expres și exhaustiv în articolul 449, anexând probele ce le confirmă. Totodată, alineatul 4 din articolul citat, nu admite depunerea repetată a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeiuri.

În acest sens, instanța de judecată își propune să verifice respectarea acestor condiții legale pentru autorizarea unei asemenea cereri introduse pe o cale de atac de retractare, care pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară.

Luând în considerare cele menționate și în urma studierii cererii de revizuire, instanța de judecată constată că aceasta a fost depusă de subiectul abilitat cu dreptul de a revizui o hotărâre judecătorească în conformitate cu articolul 447 lit. a) din Codul de procedură civilă. În același context, Cioinac Ion a invocat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, iar, la cererea sa, au fost atașate în copii: cererile adresate Primăriei com. Mingir din 30 mai 2017 (vol. III, f. d. 42) și 2 iunie 2017 (vol. III, f. d. 43); scrisoarea Primăriei com. Mingir nr. 02/1 – 26 – 28 din 5 iunie 2017 (vol. III, f. d. 44); contractul nr. 2 din 1 decembrie 2011 de achiziții publice (vol. III, f. d. 45 – 46) și cererea din 6 iunie 2017 depusă la Procuratura Anticorupție (vol. III, f. d. 47 – 49).

În același timp, succesiunea materialelor cauzei, confirmă că cererea revizuentului nu a fost depusă repetat.

Prin urmare, Colegiul judiciar constată că revizuentul a îndeplinit condițiile de formă cerute de articolul 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar fondul cererii nu a fost judecat anterior de către o instanță de judecată, fiind necesar de purces la analiza argumentelor inserate în aceasta.

Din aceste raționamente, instanța de revizuire subliniază că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, *inter alia*, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea *Brumărescu v. România*, 28 octombrie 1999, parag. 61; *Roșca v. Moldova*, 22 martie 2005, parag. 24).

Sub acest aspect, Colegiul notează că, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special în cauzele care ridicau probleme cu privire la încălcarea principiului indicat *supra* (a se vedea *Popov c. Moldovei* (nr.2), 6 decembrie 2005, par. 52 – 58; „*Oferta Plus*” *S.R.L. c. Moldovei*, 19 decembrie 2006, par. 104-107 și 112-115; *Melnic c. Moldovei*, 14 noiembrie 2006, par. 38 - 44; *Istrate c. Moldovei*, 13 iunie 2006, par. 46 – 61, *Lipcan v. Moldova*, 17 decembrie 2013, parag. 17 – 21, *Brantom International S.R.L. și alții v. Moldova*, 10 februarie 2015, parag. 30 – 32).

Conjunctura prezentată mai sus impune, în prealabil, obligația instanței de revizuire de a verifica termenele de depunere a cererii de revizuire în acord cu art. 450 din Codul de procedură civilă (a se vedea „*Oferta Plus*” *S.R.L. v. Moldova*, *ibidem*, parag. 109, *Eugenia și Doina Duca v. Moldova*, 3 martie 2009, parag. 41, *Lipcan v. Moldova*, *ibidem*, parag. 17).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în această cauză, revizuentul și-a întemeiat cererea pe articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În aceste circumstanțe, conform articolului 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei (temeiul din art. 449 lit. b).

La acest capitol, revizuentul Cioinac Ion a relatat că, la 30 mai 2017 și 2 iunie 2017, în baza informației de la Inspectoratul Muncii, a depus cerere la Primăria com. Mingir cu solicitarea de-ai fi eliberate documentele (contractele de achiziție), conform cărora a activat în calitate de operator. În acest sens, prin scrisoarea Primăriei com. Mingir nr. 02/1 – 26 – 28 din 5 iunie 2017, i-a fost comunicat că contractele pe anii 2011, 2013 – 2016 nu se găsesc în arhivă și nu pot fi prezentate (vol. III, f. d. 44 – 46).

Prin urmare, având în vedere data emiterii scrisorii Primăriei com. Mingir nr. 02/1 – 26 – 28 și depunerii cererii de revizuire (30 iunie 2017), precum și norma de drept enunțată mai sus, instanța de revizuire constată că cererea, supusă examinării, a fost depusă în interiorul termenului de 3 luni.

Cu privire la fondul cauzei, instanța notează că, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, procedura judiciară poate fi redeschisă în cazul când au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În subsidiar, Curtea Europeană a precizat că instanțele naționale urmează să folosească adecvat procedurile de revizuire, având în vedere principiile securității raporturilor juridice și preeminenței dreptului. Or, în esență, deciziile de a revizui hotărâri judecătorești irevocabile trebuie să fie în conformitate cu criteriile legale relevante, iar folosirea necorespunzătoare a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției, pe motiv că rezultatul său – „pierderea” unei hotărâri judecătorești – este același ca și în cazul recursului în anulare (a se vedea *Popov v. Moldova (nr. 2)*, citată mai sus, parag. 46. „*Oferta Plus*” *S.R.L. c. Moldovei*, ibidem, parag. 100 sau *Eugenia și Doina Duca c. Moldovei*, ibidem, parag. 33).

În această ordine de idei, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale

și convingătoare (a se vedea cauzele *Roșca*, citată mai sus, parag. 25 sau „*Oferta - Plus*” *S.R.L.*, citată mai sus, parag. 98).

La caz, în primul rând, Colegiul observă că revizuentul Cioinac Ion a invocat că nu a cunoscut despre existența ordinului Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir nr. 102 din 1 noiembrie 2011, cu privire la atribuirea funcției de operator a cazangeriei. Totuși, instanța reține că, în motivarea cererii de chemare în judecată, este indicat că dl Cioinac Ion, suplimentar la munca prestată în cadrul instituției preșcolare, exercita și funcția de operator la sistemul de încălzire a clădirii Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir (vol. I, f. d. 3). În plus, la cererea de chemare în judecată, a fost anexată scrisoarea Inspecției Teritoriale de Muncă nr. 289 din 21 octombrie 2014, în care a fost constatat că revizuentul desfășoară activitatea de operator la cazangeria grădiniței de copii (vol. I, f. d. 11).

În realitate, instanța notează că ordinul nr. 102 din 1 noiembrie 2011 a fost prezentat, cusut și numerotat la materialele cauzei în instanța de fond (vol. I, f. d. 32). De asemenea, procesele – verbale ale ședințelor de judecată întocmite de prima instanță, atestă că Cioinac Ion a participat activ la judecarea acțiunii sale (vol. II, f. d. 132 – 142), inclusiv la cercetarea materialelor dosarului. Aceeași împrejurare se confirmă și la examinarea cauzei în ordine de apel prin procesele – verbale ale ședințelor judiciare din 22 noiembrie 2016 și 6 decembrie 2016 (vol. II, f. d. 181 – 185).

Asfel, conform art. 56 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Cioinac Ion era în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, iar conform alineatului 3, revizuentul este obligat să se folosească cu bună – credință de drepturile sale procedurale. La fel, instanțele ierarhic superioare nu au stabilit încălcări ale principiilor fundamentale ale dreptului procedural civil, cu privire la contradictorialitate și disponibilitate în drepturi, prevăzute în articolele 26 și 27 din Codul de procedură civilă.

În același context, deși revizuentul a pretins că intimații, Grădinița de copii „Garofița” din satul Mingir și Primăria satului Mingir, au prezentat probe false referitoare la angajarea acestuia în calitate de muncitor al clădirii, Colegiul subliniază că, în fața instanței de fond, dl Cioinac Ion nu a formulat o cerere de declarare a probelor ca fiind false, în conformitate cu articolul 227 din Codul de procedură civilă.

În lumina celor relatate, instanța de judecată respinge excepția susținută de revizuent cu privire la apariția la materialele cauzei a ordinului Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir nr. 102 din 1 noiembrie 2011 și neveridicitatea probelor administrate de instanțele ierarhic inferioare. Este incontestabil că ultimul cunoștea, la faza depunerii cererii de chemare în judecată, că a ocupat funcția de operator a cazangeriei a clădirii intimatului, care, în esență, a constituit unul din motivele de intentare a pretenției de recalculare și achitare a plăților salariale în instanța de judecată.

De fapt, din textul revizuirii, rezultă că Cioinac Ion recunoaște că la originea cererii sale a fost solicitarea, din 30 mai și 2 iunie 2017, către Primăria com. Mingir, în temeiul căruia a primit contractul de achiziționare nr. 2 din 1 decembrie 2011 (vol. III, f. d. 41), despre care sugerează că nu cunoștea. Astfel, aceeași succesiune logică

de fapte, atestă că ultimul a aflat despre un eventual contract încheiat cu intimatul din scrisoarea Inspecției Teritoriale de Muncă cu nr. 289 din 21 octombrie 2014, anexată la filele dosarului 11, volumul I (vol. III, f. d. 41).

În astfel de circumstanțe, instanța de revizuire observă că revizuentul pretinde că i-au devenit cunoscute unele fapte noi în baza unei scrisori, care exista înaintea depunerii cererii de chemare în judecată împotriva Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir, ceea dovedește că acesta nu a depus un efort maxim pentru a afla despre contractul sus indicat în timpul judecării anterioare a pricinii. Din acest considerent, observația revizuentului nu se încadrează în limitele articolului 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Cioinac Ion, împreună cu avocatul său, erau obligați să întreprindă toate măsurile pentru a prezenta probe, care ar putea confirma raportul juridic apărut între acesta și intimati. Aceste împrejurări, în opinia instanței, sunt decisive pentru soluționarea justă a cazului. Or capătul de cerere cu privire la recalcularea și achitarea plăților salariale, cât și încasarea penalității pentru neachitarea la timp a plăților salariale, trebuie să fie sprijinit pe elemente de fapt corespunzătoare, din care ar rezulta coexistența unor concluzii suficient de puternice, clare și concordante.

Din această perspectivă, instanța conchide că instanțele ierarhic inferioare au apreciat doar probele existente la materialele dosarului la momentul examinării cauzei. Așadar, insuficiența de suport probatoriu nu constituie în sine o eroare judiciară sau o omisiune a justiției, atâta vreme cât reclamantului îi revenea această obligație procesuală prin prisma articolului 118 din Codul de procedură civilă.

În al doilea rând și în consecința celor constatate *supra*, revizuentul, în argumentarea prezentei cereri, a făcut referire, în calitate de document care nu a putut fi cunoscut sau obținut anterior de către acesta, la contractul de achiziționare nr. 2 din 1 decembrie 2011 (vol. III, f. d. 41), care i-a fost comunicat prin scrisoarea Primăriei com. Mingir nr. 02/1 – 26 – 28 din 5 iunie 2017.

Pe de o parte Cioinac Ion a pretins că nu s-au aflat în posesia acestei probe, iar pe de altă parte a susținut că nu au avut acces la informația din arhiva menționată.

Astfel, instanța de judecată nu pune la dubii primul argument, întrucât este evident că acesta a avut interesul de a prezenta înscrisurile menționate concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată (la 12 ianuarie 2016). Însă, acest moment nu este unul decisiv, cât vreme legislatorul obligă revizuentul, prin prisma articolului 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Cu privire la al doilea argument, Colegiul judiciar observă că nu există nici un indiciu că scrisoarea Primăriei com. Mingir nr. 02/1 – 26 – 28 din 5 iunie 2017, conținea informații care nu au putut fi obținute de revizuent mai devreme, în special contractul nr. 2 din 1 decembrie 2011 de achiziții publice.

Suplimentar, instanța decelează că avocatul revizuentului a avut posibilitatea legală de a se adresa Primăriei com. Mingir pentru a primi răspunsurile solicitate în prealabil, iar materialele cauzei confirmă că acestuia nu i-a fost îngăduit sau refuzat

accesul la informația necesară, care era accesibilă și posibil de obținut în condițiile legii.

Astfel, instanța reține că nici revizuentul, nici reprezentantul acestuia, nu au declarat că se află în așteptarea altor răspunsuri sau au întreprins alte măsuri, ce ar putea asigura prezentarea acestor probe în timpul judecării cauzei civile în prima instanță sau în ordine de apel.

În mod corespunzător și având în vedere cele menționate, instanța de revizuire conchide că nu există nicio dovadă în documentele prezentate de Cioinaic Ion că a încercat, fără succes, să obțină acele documente înainte sau pe parcursul examinării cauzei. Totodată, instanța opinează că înscrisurile, supuse cercetării *supra*, nu pot fi apreciate ca fapte, circumstanțe sau documente noi, care nu au fost cunoscute anterior și care nici nu puteau fi cunoscute anterior de către părțile în proces. Așadar, în viziunea instanței, este cert că revizuentul era conștient de existența unor asemenea acte și nu avea niciun impediment legal în prezentarea acestora în fața instanțelor de judecată până la termenele de examinare a cererii lor. Or instanța de judecată reține că fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar, în conformitate cu art. 122 alin. (4) din Codul de procedură civilă, se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepția cazurilor prevăzute la art.204 și art.372 alin.(1). Deci aceștia nu au prezentat excepții de la regula generală.

Un raționament subsidiar constă în faptul că revizuentul a fost reprezentat, pe parcursul examinării cauzei de avocatul Victor Furnică, care, conform art. 1 din Legea cu privire la avocatură, este persoana abilitată și calificată, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lui.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând toate materialele prezentate de revizuenți, nu găsește niciun motiv de a deroga de la constatările Curții Europene, în jurisprudența consecventă a acesteia, pe cazuri similare, cum ar fi, *Popov v. Moldova (nr.2)*, ibidem, parag. 50 - 51; „*Oferta Plus*” *S.R.L. v. Moldova*, ibidem, parag. 105-107; *Eugenia și Doina Duca v. Moldova*, ibidem, parag. 36 – 38, „*Rusu Lintax*” *S.R.L. v. Moldova*, 13 decembrie 2016, parag. 12 -14.

În plus, instanța nu contestă faptul că unul din obiectivele urmărite de către Cioinac Ion a fost restabilirea drepturilor sale. Cu toate acestea, acest lucru nu poate să justifice o utilizare abuzivă a procedurii de revizuire (a se vedea *Eugenia and Doina Duca c. Moldova*, citată mai sus, par. 13, 33 și 34, *Jomiru și Crețu c. Moldovei*, 17 aprilie 2012, par. 37). Totodată, acceptarea spre examinare și administrare a unor înscrisuri (contractul de achiziționare și scrisoarea Primăriei com. Mingir), în calitate de circumstanțe noi, pentru obținerea cărora nu a fost depusă diligența necesară înainte de judecarea cauzei sau, în excepție, pe parcursul acesteia, ar fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Prin urmare, Colegiul consideră că procedura de revizuire a fost în esență o încercare de a reexamina cauza în lumina chestiunilor pe care revizuenții au putut să le invoce, dar aparent nu le-au invocat pe parcursul procedurilor din prima instanță și

instanța de apel, care s-au încheiat cu hotărârea definitivă a Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2016, fiind menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017.

Din aceste raționamente, cererea de revizuire conține caracteristicile „unui apel camuflat” al cărui scop a fost să obțină o nouă examinare a cauzei decât o procedură de revizuire, așa cum se prevede în articolele 449 - 453 ale Codului de procedură civilă. Suplimentar, principiul enunțat mai sus exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

În consecință, instanța apreciază că înscrisurile și argumentele susținute de revizuenți nu întrunesc nicio condiție prevăzută de articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, iar, în atare situație, nu există temeiuri legale de a admite cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 453 al. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Astfel, având în vedere circumstanțele determinate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide că revizuirea depusă de Cioinac Ion urmează a fi declarată inadmisibilă.

În conformitate cu art. 270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea de revizuire declarată de Cioinac Ion împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2016 și încheierii Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cioinac Ion împotriva Grădiniții de copii „Garofița” din satul Mingir și Primăria satului Mingir, raionul Hîncești, privind recalcularea și achitarea plăților salariale, sporurilor pentru condițiile de lucru vătămătoare și pentru vechimea în muncă, indemnizației pentru concediu, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral ca inadmisibilă.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală